

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 17P/42/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4320201984
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Bagala Vrábelová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2021:4320201984.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou JUDr. Viktóriou Bagala Vrábelovou, vo veci starostlivosti o mal. V. R. M., nar.: XX.XX.XXXX a mal. B. D. M., nar.: XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpení Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Leviciach ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: G. T. M., nar.: XX.XX.XXXX, bytom I. XX, B., v konaní zastúpená JUDr. Beátou Hilvertovou, advokátkou so sídlom v Leviciach, ul. Sládkovičova 1, Levice a G. W. D. M., nar.: XX.XX.XXXX, bytom I. XX, Levice, o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, takto

r o z h o d o l :

I. Maloletý V. R., nar.: XX.XX.XXXX a maloletý B. D., nar.: XX.XX.XXXX sa z v e r u j ú do osobnej starostlivosti matke.

II. Obaja rodičia sú o p r á v n e n í maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

III. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého V. R. sumou 170,- eur mesačne a na výživu maloletého B. D. sumou 130,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc dňom 10.03.2020.

IV. Zaostalé výživné za obdobie od 10.03.2020 do 19.03.2021 pre maloletého V. R. vo výške 1 774,71 Eur a pre maloletého B. D. vo výške 1 267,62 Eur je otec p o v i n n ý zaplatiť k rukám matky v mesačných splátkach po 50,- Eur na každé z maloletých detí popri bežnom výživnom pod hrozbou straty výhody splátok, počnúc výživným splatným v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku.

V. Otec je o p r á v n e n ý stýkať sa s maloletými deťmi každý párný týždeň kalendárneho roka v sobotu od 09:00 hod. do 17:00 hod. a v nedeľu od 09:00 hod. do 17:00 hod., s tým, že rodičia sú navzájom o p r á v n e n í a p o v i n n í si maloleté deti odovzdať a prevziať v stanovenom čase v mieste bydliska matky.

VI. Návrh otca na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov sa z a m i e t a.

VII. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec sa návrhom súdu doručeným dňa 10.03.2020 domáhal úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Navrhol, aby súd maloleté zveril do osobnej starostlivosti otca, matku zaviazal prispievať na výživu každého z maloletých detí výživným v sume 27,13,-eura mesačne vždy do 15 dňa v mesiaci vopred k rukám otca počnúc dňom 15.03.2020. Zároveň navrhol upraviť styk matky s maloletými deťmi každú párnú sobotu od 9:00 hodiny do 17:00 hodiny s tým, že matka si maloleté

deti prevezme a odovzdá v mieste bydliska otca. Zároveň navrhol, aby súd v predmetnej veci nariadil neodkladné opatrenie, ktorého petit je identický s vyššie uvedeným petitom návrhu vo veci samej. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia otec odôvodnil nevyhnutnosťou úpravy dočasných pomerov účastníkov z dôvodu zabránenia týrania blízkych a zverených osôb matkou. Podanie návrhu vo veci samej ako vo veci neodkladného opatrenia odôvodnil nevhodným, otrasným až brutálnym správaním matky voči deťom, pre ktoré na ňu podal trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby. Poukázal na to, že matka detí je výbušná, impulzívna, agresívna. Otcovi detí sa vyhrážala, že v prípade ich rozchodu podreže deti a ak bude na ňu zlý podreže aj jeho, pričom mu ukázala miesto kde má skrytý nôž. Uviedol, že matka detí je bývalá karatistka, niekoľkokrát mu vrazila do tváre päťou. Rozlámala a poničila mu jeho osobné veci ako holiaci strojček, slnečné okuliare, elektrickú zubnú kefku. Podľa tvrdenia otca sa matka hrubo správa k deťom, maloletého V. mala niekoľkokrát hodiť na plávajúcu podlahu. Obaja maloletí niekoľkokrát spadli z gauča alebo z postele na hlavičku. Keď matka nevie maloletého V. prebalit' stlačí ho veľmi za brucho, kým sa neprestane hýbať. Matka maloletým nepodáva lieky predpísané lekárom, pretože ich podľa nej nepotrebujú. Uviedol, že matka nemá na deti čas, pretože si našla prácu na plný úväzok z domu. Pracuje keď deti spia. Z práce je vyčerpaná, ospalá, nervózna a v strese. Pracuje ako ľahká žena na internete. Denne otca vyhadzuje z bytu, niekoľkokrát na neho volala policajtov a ostatných príslušníkov z jej rodiny, aby ho vyhodili. Maloletých matka ohrozuje tým, že ich vozí v aute s nefunkčnými brzdami, maloletého V. vozí bez autosedačky. Uviedol, že ho matka poslala spolu s maloletým V. kúpiť spotrebič a po hodine a pol na neho zavolała policajtov kde je. Poukázal na to, že sa manželka rozpráva sama so sebou, vyvoláva pred ním imaginárnym frajerom. Maloletým rozpráva na neho škaredé veci. Matka je profesionálna veštica, navštevujú ju a volajú jej rôzni ľudia, na ktorých sa potom večer smeje. Keď je v práci veľmi sa o maloletých bojí. Matka detí trvala na tom, aby sa dal vyšetriť psychiatrom pod hrozbou rozvodu manželstva, čo aj učinil. Keď však psychiatricka zavolała matku detí, nezúčastnila sa. Poukázal na to, že má vytvorené podmienky na zabezpečenie starostlivosti o deti. V priebehu konania otec petit návrhu na začatie konania zmenil a navrhol maloleté deti zverit' do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch, výživné na maloleté deti počas trvania striedavej osobnej starostlivosti neurčiť. Zároveň navrhol nariadiť matke povinnosť, aby mu sprístupnila bývanie v jej byte, nevyhadzovala ho tak, aby sa mohol o matku ako aj maloleté deti riadne starať.

2. Matka s podaným návrhom nesúhlasila. Uviedla, že spolužitie s otcom maloletých detí prerušili v marci 2020, pred podaním návrhu na súd, ktorým sa otec domáhal úpravy rodičovských práv a povinností. Poprela tvrdenia otca o obnove ich spolužitia, či intímnom spolužití. Uviedla, že realizáciu styku otca s maloletými deťmi umožňovala v jej byte z dôvodu, že rodinný dom, ktorý otec obýva nebol v tom čase bezpečným miestom pre jeho stretávanie sa s deťmi. Dodala, že následne mala problém otca z jej bytu dostať. Tvrdenia otca o jej nevhodnom, agresívnom správaní, či už voči nemu alebo maloletým deťom označila za úplne zarážajúce, v rozpore s dobrými mravmi a na hrane s trestnoprávnou zodpovednosťou. Označila ich za hlboko ponižujúce, nesúce znaky iného než reálne zmysľajúceho človeka. Navrhla maloleté deti zverit' do jej osobnej starostlivosti, otca zaviazat' prispievať na výživu mal. V. 170,-eur, na mal. B. 130,-eur odo dňa podania návrhu súd. Zároveň navrhla započítat' výživné uhradené otcom na maloleté deti a upraviť styk otca s maloletými deťmi každý párny týždeň roka v sobotu od 09:00 hodiny do 17:00 hodiny a v nedeľu od 09:00 hodiny do 17:00 hodiny s tým, že miestom odovzdania a prevzatia maloletých detí je bydlisko matky.

3. Kolízny opatrovník navrhol maloleté deti zverit' do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazat' prispievať na výživu mal. V. sumou 170,-eur a mal. B. sumou 130,-eur mesačne odo dňa podania návrhu na súd. Navrhol upraviť styk otca s maloletými deťmi v rozsahu každej párnej soboty a nedele od 09:00 hodiny do 17:00 hodiny bez prespatia. Poukázal na to, že šetrením pomerov v domácnosti rodičov bolo zistené, že obaja majú vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloleté deti. V starostlivosti matky o maloletých neboli zistené žiadne nedostatky.

4. Súd rozhodol v neprítomnosti otca maloletých detí, ktorý mal doručenie predvolania na pojednávanie vykázané riadne a včas, svoju neúčasť ospravedlnil zdravotnými dôvodmi, nežiadal o odročenie pojednávania.

5. Na základe vykonaného dokazovania zistil súd nasledovný skutkový stav: Maloleté deti pochádzajú z manželského zväzku ich rodičov. Vychádzajúc z výpovede matky na pojednávaní a z písomného návrhu otca maloletých detí, rodičia spolužitie prerušili v marci 2020 pred podaním návrhu na súd.

Tvrdenia otca o tom, že rodičia obnovili spolužitie v priebehu konania súd nepovažoval za preukázané. Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by medzi rodičmi jestvovala vôľa tvoriť rodinu a spoločne zabezpečovať jej potreby. Skutočnosť, že sa otec zdržiaval v domácnosti matky nemožno bez preukázania iných relevantných skutočností považovať za obnovu spolužitia a to najmä potom, čo matka na pojednávaní uviedla, že otcovi umožňovala styk s maloletými deťmi v jej domácnosti pre nevytvorené bytové podmienky na styk otca s deťmi. Prerušeniu spolužitia rodičov maloletých detí nasvedčuje aj skutočnosť, že otec preukázateľne počnúc mesiacom marec 2020 začal prispievať na výživu každého z maloletých detí sumou 30,-eur mesačne, ktorú kontinuálne uhrádzal až do vyhlásenia rozsudku v predmetnej veci. Tunajší súd uznesením zo dňa 07.04.2020 pod č.k. 17P/42/2020-92 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým návrh otca na nariadenie zamietol, maloleté deti dočasne zveril do osobnej starostlivosti matke a upravil styk otca s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletými každý páry týždeň kalendárneho roka v sobotu od 09:00 hodiny do 16:00 hodiny a v nedeľu od 09:00 hodiny do 16:00 hodiny. Rodičia sú navzájom oprávnení a povinní si maloleté deti v stanovený čas odovzdať a prevziať v mieste bydliska matky. Zároveň návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v časti nariadenia povinnosti otcovi uhrádzať výživné na maloleté deti zamietol. Uvedené odôvodnil nespĺnením podmienok k dočasnej úprave vyživovacej povinnosti neodkladným opatrením. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.05.2020. Na pojednávaní súdu dňa 16.09.2020 súd nepripustil späťvzatie návrhu na začatie konania otcom. Stotožnil sa s vyjadrením matky a kolízneho opatrovníka k späťvzatiu návrhu, ktorí zhodne poukazovali na nevyhnutnosť pokračovania v konaní poukazujúc na dĺžku uplynulého času za ktorý nebolo otcom na maloleté deti uhrádzané výživné v primeranej výške. Na Okresnom súde Levice prebiehalo pod sp. zn. 6P/32/2020 konanie o rozvod manželstva rodičov maloletého dieťaťa. Tunajší súd v predmetnej veci dňa 17.03.2021 vyhlásil rozsudok, ktorým manželstvo rodičov maloletých detí rozviedol, maloleté deti na čas po rozvode zveril do starostlivosti matke, vyslovil, že obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Otca maloletých detí zaviazal prispievať na výživu maloletého V. sumou 170,-eur a mal. B. 130,-eur mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc právoplatnosťou výroku rozsudku o rozvode manželstva. Zároveň upravil styk otca s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletými deťmi každý páry týždeň v sobotu a v nedeľu od 09:00 hodiny do 17:00 hodiny s tým, že miestom odovzdania a prevzatia maloletých detí ich rodičmi je bydlisko matky. Rozsudok súdu toho času nie je právoplatný.

6. Matka žije spolu s maloletými deťmi v byte, ktorého je výlučnou vlastníčkou. Od februára do októbra 2019 poberala materské v priemernej mesačne sume 315,39,-eura. Počnúc novembrom 2019 nastúpila na rodičovskú dovolenku, je jej vyplácaný rodičovský príspevok v sume 380,-eur mesačne. Je živnostníčka, jej priemerný mesačný príjem činí 672,75,-eura. Poberá prídavky na dve maloleté deti. S otcom maloletých detí vlastní rodinný dom v obci Starý Tekov, každý v podiele 1. Predmetný rodinný dom užíva otec maloletých detí. Matka v priebehu konania predala nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území Čankov, za kúpnu cenu 10.000,-eur, ktoré si s otcom detí pomerne rozdelili. Okrem nehnuteľného majetku matka vlastní motorové vozidlo BMW, r.v. 2007. Mesačne uhrádza platbu spojenú s užívaním bytu 126,40,-eura, elektriku 33,-eur, platbu za mobil, televíziu, internet 42,-eur, plyn 7,-eur, sporenie maloletým deťom 50,-eur, splátku Diners club 100,-eur, poisťku Basler 32,78,-eura, poisťku Kooperativa 20,-eur, poisťku 31,-eur, daň z nehnuteľnosti (rodinný dom) 1,49,-eura, daň za byt 3,73,-eura povinné zmluvné poistenie auta 13,67,-eura, poplatok za komunálny odpad 5,52,-eura. Ako vyplynulo z jej výpovede až do augusta 2020 uhrádzala všetky výdavky spojené s užívaním rodinného domu v Starom Tekove.

7. Otec maloletých detí je zamestnaný, za rok 2019 dosiahol priemerný čistý mesačný príjem vo výške 1.109,55,-eura, za rok 2020 vo výške 1.239,57,-eura. Je podielovým spoluvlastníkom rodinného domu v Starom Tekove, ktorý využíva na bývanie. Vlastní motorové vozidlo Škoda Fabia, r.v. 2007, podľa jeho vyjadrení využíva motorové vozidlo Porsche, r.v. 1997 vo vlastníctve jeho matky. V čase začatia konania žil v prenajatom byte vo Vrábľoch, za ktorého užívanie uhrádzal nájom vo výške 500,-eur mesačne. V priebehu konania začal užívať rodinný dom, ktorého je podielovým spoluvlastníkom. Jeho mesačné výdavky pozostávajú z platby za mobil 22,-eur, poisťku 80,-eur, komunálny odpad 5,52,-eura, elektrinu 50,-eur, vodu 20,-eur, plyn 200,-eur, splátky spotrebného úveru 52,-eur, splátky hypotéky 133,68,-eura, poisťky domácnosti 4,-eur, splátky povoleného prečerpania MBank 125,-eur, povinného zmluvného poistenia auta 6,45,-eura, výdavky na zubára 17,50,-eura.

8. Rodičia maloletých detí nemajú iné vyživovacie povinnosti.

9. Podľa § 36 ods. 1 zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

10. Podľa § 24 odsek 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

11. Podľa § 24 odsek 3 Zákona o rodine rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

12. Podľa § 24 odsek 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

13. Podľa § 25 odsek 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

14. Podľa § 25 odsek 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom rozhodnutím o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

15. Podľa § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

16. V prejednávanej veci mal súd preukázané, že návrh matky na úpravu rodičovských práv a povinností bol podaný dôvodne, keď rodičia spolu nežijú. Z uvedeného dôvodu sa súd zaoberal zverením maloletých detí do starostlivosti jedného z rodičov, prípadne do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, otázkou výživného a úpravy styku rodičia, ktorému deti nebudú zverené do starostlivosti. Obaja rodičia navrhovali maloleté deti zveriť do svojej osobnej starostlivosti, otec v priebehu konania modifikoval svoj návrh a navrhol maloleté deti zveriť do striedavej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch. Zároveň navrhol výživné počas trvania striedavej osobnej starostlivosti neurčiť. Matka zotrvala na svojom návrhu, ktorým sa domáhala zverenia detí do jej výlučnej starostlivosti. Striedavá osobná starostlivosť kladie na rodičov vysoké ľudské a osobnostné požiadavky, je nevyhnutné zachovanie kultivovaného správania a aspoň základnej slušnej komunikácie medzi rodičmi. Z vyjadrení oboch rodičov ako i z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že rodičia majú medzi sebou konfliktný vzťah, vzájomne na seba podávajú trestné oznámenia. Obaja opakovane poukazujú na nenormálne správanie toho druhého a rozpisujú konkrétne životné situácie, ktoré majú ich správanie dokresliť. Je zrejmé, že aktuálne nemožno predpokladať, že rodičia sú a budú schopní spolupracovať v aspoň nevyhnutnej miere na zaistení potrieb maloletých detí. Zároveň nemožno opomenúť psychický stav otca, ktorý vychádzajúc zo zaslanej psychiatrickej správy, nie je aktuálne plne kompenzovaný, po realizovaných vyšetreniach mu bol stanovený diagnostický záver paranoidná porucha, pričom jeho prístup k liečbe sa zatiaľ javí ako formálny. Vykonanými šetreniami neboli preukázané tvrdenia otca týkajúce sa nevhodného, hrubého a agresívneho správania sa matky k maloletým deťom. Negatívne správanie sa matky voči deťom nebolo preukázané ani správou kolízneho opatrovníka, ktorý prešetroval pomery tak rodičov ako aj maloletých detí. Vykonaným šetrením v domácnosti matky neboli zistené nedostatky v jej starostlivosti o maloletých ako ani známky toho, že by deti boli zanedbávané alebo týrané. Tvrdeniam otca o správaní sa matky k deťom nenasvedčovalo ani správanie sa detí počas vykonaného šetrenia, ktoré sa počas šetrenia matku vyhladávali, boli usmievavé, spokojné, nejavili

žiadne znaky zlého zaobchádzania alebo deprivácie. S poukazom na uvedené súd návrh otca na zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov zamietol a zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matke, ktorá sa momentálne javí ako výchovne stabilnejší rodič a ktorá má vytvorené a zabezpečené podmienky na výkon starostlivosti o maloleté deti, ktorú aj riadne zabezpečuje po všetkých stránkach, čo potvrdzuje aj správa ÚPSVaR Levice.

17. Nakoľko ani jednému z rodičov maloletých detí nebolo rozhodnutím súdu zasiahnuté do výkonu ich rodičovských práv a povinností, v tom zmysle, že by boli ich rodičovské práva a povinnosti obmedzené, ich výkon pozastavený alebo by boli rodičovských práv a povinností pozbavení, súd rozhodol tak, že obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

18. Podľa § 62 odsek 1 Zákona o plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

19. Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

20. Podľa § 62 odsek 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

21. Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

22. Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

23. Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

24. Podľa § 77 odsek 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

25. Podľa § 78 odsek 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

26. Podľa § 78 odsek 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

27. Zákon o rodine prostredníctvom vyššie citovaných ustanovení vyjadruje všeobecné hľadiská, na ktoré súd prihliada pri určení vyživovacej povinnosti. Patri k nim predovšetkým odôvodnené potreby dieťaťa, ktoré sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a pod. Výživné má slúžiť nielen na uspokojovanie hmotných potrieb, ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, kultúru, športové potreby, rekreačné potreby a pod.). Odôvodnené potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo

majetkového prospechu. Súd prihliadne aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a rovnako berie do úvahy i prídavky na deti, ktoré sa sčasti podieľajú na úhrade potrieb detí.

28. Maloletý V. bol v čase začatia konania v celodennej starostlivosti matky, dňa 02.09.2020 zahájil dochádzku do materskej školy v Leviciach. Výdavky v súvislosti s návštevou materskej školy predstavuje platba za stravu 1,54,-eura denne, poplatok 16,-eur mesačne, rodičovský príspevok 60,-eur ročne. Maloletý B. je v celodennej starostlivosti matky, matka udávala zvýšené výdavky súvisiace s nákupom plienok a náhrady materského mlieka, ktoré odhadla vo výške 40,-eur mesačne. Obe deti sú zdravé, nemajú osobitné záujmy, s ktorými by boli spojené zvýšené výdavky.

29. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, vychádzajúc z odôvodnených potrieb maloletých detí a zárobkových a majetkových pomerov oboch rodičov, súd určil výživné zo strany otca na maloletého V. R. v sume 170,-eur a na maloletého B. D. v sume 130,-eur mesačne, ktoré otca zaviazal uhrádzať k rukám matky vždy k 15 dňu v mesiaci vopred. Takto určené výživné spolu s primeraným výživným zo strany matky, ktorá svoju vyživovaciu povinnosť plní aj svojou osobnou starostlivosťou o maloleté deti, zabezpečovaním ich bytových potrieb a prídavkami na maloleté deti sú spôsobilé pokryť odôvodnené potreby maloletých detí, pričom je tiež primerané možnostiam a schopnostiam oboch rodičov.

30. Výživné súd určil od 10.03.2020, teda odo dňa začatia konania na súde v súlade s § 77 odsek 1 Zákona o rodine, nakoľko neboli zistené žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa pre určenie výživného aj pred týmto dátumom.

31. Otec na výživu maloletých detí prispieval počnúc mesiacom marec 2020 výživným vo výške 30,-eur mesačne na každé z maloletých detí. Odo dňa 10.03.2020, teda odo dňa začatia konania do rozhodnutia súdu vznikla otcovi na výživnom pre maloletého V. R. po odpočítaní platieb realizovaných v prospech výživného na dieťa zaostalosť vo výške 1.774,71,-eura (mal zaplatiť marec 2020 : 170,-eur : 31 dní = 5,48,-eura x 21 dní + 9 mesiacov roku 2020 - apríl až december x 170,-eur + 3 mesiace roku 2021 - január až marec vrátane x 170,-eur); otec zaplatil (od marca 2020 do marca 2021 výživné v celkovej sume 390,-eur); pre maloletého B. D. po odpočítaní platieb realizovaných v prospech výživného na dieťa zaostalosť vo výške 1.267,62,-eura (mal zaplatiť marec 2020 : 130,-eur : 31 dní = 4,19,-eura x 21 dní + 9 mesiacov roku 2020 - apríl až december x 130,-eur + 3 mesiace roku 2021 - január až marec vrátane x 130,-eur); otec zaplatil (od marca 2020 do marca 2021 výživné v celkovej sume 390,-eur), ktorú súd otca zaviazal zaplatiť v mesačných splátkach po 50,-eur na každé z maloletých detí popri bežnom výživnom pod hrozbou straty výhody splátok počnúc výživným splatným v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozsudku. Pri určení lehoty na zaplatenie zaostalého výživného vzal súd do úvahy celkovú výšku zaostalého výživného ako aj zárobkové a majetkové pomery otca maloletých detí. V záujme neuvedenia otca do nepriaznivej finančnej situácie tým, že by ho zaviazal sumu zaostalého výživného uhradiť jednorazovo mu umožnil uhradiť zameškané výživné v splátkach spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok, pričom mal za to, že doba, v rámci ktorej dôjde k postupnému splateniu nedoplatku, nie je neprimerane dlhá, priečiaca sa spotrebnému charakteru výživného.

32. Podľa § 24 odsek 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

33. Podľa § 25 odsek 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

34. Podľa § 25 odsek 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom rozhodnutím o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

35. Podľa § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

36. Podľa § 28 odsek 1 písmena a) Zákona o rodine súčasťou rodičovských práva povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa.

37. Rozhodnutím o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov sa nezasahuje do výkonu rodičovských práv a povinností druhého rodiča. Tieto zostávajú v nezmenenom rozsahu zachované. Priestor na realizáciu týchto rodičovských práv a povinností a na výchovné pôsobenie na dieťa má rodič práve v čase styku s dieťaťom. Úlohou druhého rodiča, ktorému je maloleté dieťa zverené do starostlivosti, je okrem iného, aby so zreteľom na záujem dieťaťa vytváral priaznivé podmienky pre styk druhého rodiča s dieťaťom. Kontakt rodičov s maloletými deťmi je významným činiteľom ovplyvňujúcim zdravý vývoj dieťaťa a je považovaný za neoddeliteľnú súčasť rodičovských práv a práv dieťaťa. Pri úprave styku rodiča s dieťaťom musí súd prihliadnúť predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa, pričom je súd povinný prihliadať na vek, zdravotný stav dieťaťa, jeho školské i mimoškolské aktivity, ako i prípadnú vzdialenosť bydlísk rodičov dieťaťa. Styk otca s maloletými deťmi bol predbežne upravený uznesením tunajšieho súdu, ktorým súd nariadil neodkladné opatrenie. Z prednesov rodičov vyplynulo, že styk otca s maloletými deťmi sa realizuje pravidelne v zmysle dočasnej úpravy styku nariadeného neodkladným opatrením súdu. Dva alebo trikrát sa styk otca s maloletým V. realizoval mimo súdom určeného rozsahu styku. Vychádzajúc z vyjadrení oboch rodičov mal súd za to, že dospieť medzi nimi k dohode ohľadom úpravy styku otca s maloletými deťmi nie je možné. Z uvedeného mal súd za to, že návrh matky na úpravu styku bol podaný dôvodne. S poukazom na nízky vek maloletých detí, pozitívny citový vzťah medzi otcom a maloletými deťmi mal súd za to, že je na mieste upraviť rozsah styku otca s maloletými deťmi v rozsahu každého párneho týždňa kalendárneho roka v sobotu a v nedeľu od 09:00 hodiny do 17:00 hodiny. Vzťah dieťaťa a rodiča je prirodzeným biologickým vzťahom a každé dieťa potrebuje pre zdravý vývoj pocit spolupatričnosti s oboma rodičmi. Len ich vzájomné výchovné pôsobenie v rámci výchovného procesu dáva záruku riadneho vývoja dieťaťa. Rodič, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, uplatňuje pri styku s ním svoju úlohu vo výchove dieťaťa danú mu ustanovením § 26 Zákona o rodine. Právo styku rodiča s dieťaťom korešponduje právu dieťaťa poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť, ako aj právo dieťaťa na zachovanie jeho rodinných zväzkov v súlade s o zákonom s vylúčením nezákonných zásahov podľa čl. 7 a 8 Dohovoru o právach dieťaťa.

38. V konaní bolo preukázané, že otec má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloleté deti, deti majú k otcovi pozitívny citový vzťah, na jeho prítomnosť sú zvyknuté. Vzhľadom na to, že rodičia do marca 2020 zabezpečovali spoločne starostlivosť o maloleté deti, po prerušení spolužitia rodičov sa otec s maloletými deťmi pravidelne stýkal a to aj v domácnosti matky, možno dôvodne usudzovať, že pomery a denný režim detí mu je známy. Po vyhodnotení vyššie uvedených skutočností, mal súd za to, že v najlepšom záujme maloletých detí poukazujúc pritom na ich nízky vek upraviť jej styk s otcom tak ak je uvedené vo výroku rozsudku súdu, pričom miestom odovzdania a prevzatia maloletých detí je miesto bydliska matky maloletých detí.

39. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, nakoľko v konaní nezistil dôvod, pre ktorý by bolo možné náhradu trov konania uložiť niektorému z jeho účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre, v troch písomných vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, označenie mena, zamestnania a bydliska účastníkov, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu opovažuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Odvolaie možno odôvodniť tým, že :

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na jej spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa civilného mimosporového poriadku (iná ako peňažná povinnosť) týkajúca sa maloletého, resp. podľa osobitného zákona (exekučný poriadok).

Proti predmetnému rozsudku nemajú právo podať odvolanie tí účastníci konania, ktorí sa svojho procesného práva výslovne vzdali.

Rozsudok v časti o výživnom je predbežne vykonateľný.